

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY NR 95/47/WE

z dnia 24 października 1995

dotycząca stosowania norm przekazywania sygnałów telewizyjnych

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską a w szczególności art. 57 pkt. 2 i art. 66 oraz 100A tego Traktatu,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

mając na uwadze opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

stanowiąc zgodnie z postępowaniem przewidzianym w art. 189 B Traktatu³,

a także biorąc pod uwagę co następuje:

Przez Decyzje Rady nr 89/337/EWG⁴ i nr 89/630/EWG⁵ Wspólnota uznała strategiczne znaczenie wysoko rozwiniętych usług telewizyjnych i telewizji wysokiej rozdzielczości (TVHD) dla europejskiego przemysłu powszechnie dostępnej elektroniki i dla europejskich przemysłów filmowego i telewizyjnego oraz ustanowiła globalną strategię wprowadzania w Europie wysoko rozwiniętych usług telewizyjnych i telewizji wysokiej rozdzielczości (TVHD).

Cele strategiczne dla wprowadzenia TVHD w Europie stanowią integralną część polityki Wspólnoty w sektorze audiowizualnym, co do której warto przypomnieć znaczenie Dyrektywy Rady nr 89/552/EWG z dnia 3 października 1989r., wskazującej na koordynację niektórych przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich, dotyczących prowadzenia radiodfuzyjnej działalności telewizyjnej⁶; powinny one brać pod uwagę inne, mieszczące się w perspektywie rozwoju zdolności audiowizualnej Europy, cele tej polityki, do których zaliczają się cele strukturalne, takie jak rozwój produkcji w państwach lub regionach o zdolności audiowizualnej bardziej ograniczonej.

Dyrektywa Rady nr 92/38/EWG z dnia 11 maja 1992 r., dotycząca przyjęcia norm dyfuzji sygnałów telewizyjnych za pomocą satelity⁷, ustala ramy ustawowe norm mających zastosowanie do wysoko rozwiniętych usług dyfuzji telewizyjnej dla programów telewizyjnych, opartych na normie HD-MAC⁸ w przypadku europejskich transmisji przez satelitę i za pomocą kabla, jeśli chodzi o TVHD niecałkowicie cyfrową, i na normie D2-MAC⁹ w przypadku innych transmisji za pośrednictwem satelity i kabla, niecałkowicie cyfrowych w formacie szerokim 16:9.

Decyzja Rady nr 93/424/EWG z dnia 22 lipca 1993 r., ustanawiająca plan działania na rzecz wprowadzenia wysoko rozwiniętych usług telewizyjnych w Europie¹⁰ ma na celu promocję szerokiego

¹ Dz.UWE nr C 158 z dnia 30.05.1994, str. 1.

² Dz.UWE nr C 158 z dnia 30.05.1994, str. 1.

³ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 19 kwietnia 1994 (Dz.UWE nr C 128 z dnia 9.05.1994, str. 54), Stanowisko wspólne Rady z dnia 22 grudnia 1994 (Dz.UWE nr C 384 z dnia 31.12.1994, str. 36) i Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 1995 (Dz.UWE nr C 166 z dnia 3.07.1995).

⁴ Dz.UWE nr L 142 z dnia 25.05.1989, str. 1.

⁵ Dz.UWE nr L 363 z dnia 13.12.1989, str. 30.

⁶ Dz.UWE nr L 298 z dnia 17.10.1989, str. 23.

⁷ Dz.UWE nr L 137 z dnia 20.05.1992, str. 17.

⁸ Oznaczenie normy ETSI: WRS 300 352.

⁹ Oznaczenie normy ETSI: ETS 300 250.

¹⁰ Dz.UWE nr L 196 z dnia 5.08.1993, str. 48.

formatu 16:9 (o 625 lub 1250 liniach), bez względu na stosowaną europejską normę telewizyjną i niezależnie od sposobu dyfuzji (naziemna, satelitarna lub kablowa).

Art. 7 Dyrektywy 92/38/EWG wezwał Komisję do przedstawienia sprawozdania na temat skutków zastosowania wspomnianej dyrektywy dla ewolucji rynku, a w szczególności na temat, mierzonej obiektywnymi kryteriami, penetracji rynku i na temat wykorzystywania wspólnotowych funduszy, a także do przedstawienia Radzie, w razie konieczności, wniosków na temat przystosowania tej dyrektywy do tej ewolucji.

Dla osiągnięcia celów wspólnotowych wyrażonych w cytowanych wyżej decyzjach, i aby przyczynić się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego, zgodnie z art. 7 A Traktatu, w dziedzinie transmisji sygnałów telewizyjnych konieczne jest podjęcie środków w celu przyjęcia wspólnego formatu dla transmisji o formacie szerokim.

Szeroki format 16:9 został zastosowany w skali światowej przez Międzynarodową Unię Telekomunikacji (UIT)¹¹ dla TVHD, a rozwój rynku wysoko rozwiniętych usług i produktów telewizyjnych w tym samym formacie 16:9 jest równocześnie pożądany i możliwy.

Dla celów niniejszej dyrektywy usługa telewizyjna o szerokim formacie powinna spełniać minimalny wymóg, czyli powinna używać systemu transmisji dostarczającego wystarczającej ilości informacji, aby pozwolić wyspecjalizowanemu odbiornikowi na danie obrazu pełnoekranowego ze zintegrowaną rozdzielczością pionową obrazu; w tym samym celu, usługa telewizyjna używająca transmisji typu "letterbox" w formacie 4 : 3, która nie odpowiada wyżej wymienionemu minimalnemu kryterium, nie powinna być traktowana jako usługa telewizji szerokoformatowej.

Usługi telewizyjne są aktualnie świadczone na rzecz indywidualnych odbiorców za pomocą systemów naziemnych, systemów satelitarnych i sieci kablowej, a zasadniczą sprawą jest oddanie wysoko rozwiniętych usług szerokoformatowych do dyspozycji możliwie jak największej liczby widzów.

Sieci kablowe i ich możliwości techniczne, jak je określają państwa członkowskie, stanowią w licznych państwach członkowskich znaczący element infrastruktury do dystrybucji telewizyjnej, a będą miały kapitalne znaczenie dla przyszłości wysoko rozwiniętych usług telewizyjnych.

Systemy dystrybucji telewizyjnej za pośrednictwem anten zbiorowych, zgodnie z określeniem przez państwa członkowskie, nie są przedmiotem niniejszej dyrektywy.

Sprawą zasadniczą jest ustalenie wspólnych norm cyfrowego przesyłania sygnałów telewizyjnych za pomocą kabla, satelitów lub innych środków naziemnych, aby móc zapewnić skuteczną konkurencję na wolnym rynku; najlepszy sposób jej osiągnięcia polega na zleceniu tego uznanej europejskiej instytucji normalizacyjnej, biorąc pod uwagę, w danym wypadku, skutki procesu dochodzenia do zgody wśród uczestników rynku.

Normy te powinny być opracowane we właściwym czasie przed wprowadzeniem na rynek usług związanych z telewizją cyfrową.

Dla konsumentów i dostawców usług telewizji płatnej, a także dla posiadaczy praw do programów, ważną sprawą jest dostęp warunkowy.

Proces konsultacji przebiegający w szerokiej skali, w którym uczestniczyli gospodarczy uczestnicy rynku europejskiego, których to dotyczy, doprowadził do zawarcia porozumień na temat pewnej liczby spraw dotyczących dostępu warunkowego do usług płatnej telewizji cyfrowej.

¹¹ Zalecenie UIT-R 709 określa "cechy charakterystyczne obrazu", włącznie z formatem 16:9.

Operatorzy usług dostępu warunkowego powinni móc ubiegać się o uzyskanie zwrotu kosztów swych inwestycji i kosztu dostawy usług do nadawców i w ten sposób uzyskać zachętę do kontynuowania inwestycji.

Należy uczynić obowiązkowym we Wspólnocie włączenie wspólnego europejskiego algorytmu kodowania do właściwego powszechnie dostępnego sprzętu, aby zapewnić wszystkim dostawcom usług płatnej telewizji, w zasadzie, możliwość dostarczania swych programów do wszystkich konsumentów tego typu usług we Wspólnocie.

Celowe jest ponadto wprowadzenie przepisów odnoszących się do zdalnego nadzoru dostępu warunkowego w stacjach czołowych sieci kablowych, a także przepisów odnoszących się do przyznawania producentom licencji na techniki dostępu warunkowego.

W kontekście środowiska cyfrowego europejskiego sektora audiowizualnego wzrastają możliwości piractwa, z negatywnymi konsekwencjami dla operatorów i dostawców programów, i coraz bardziej potrzebne staje się wprowadzenie w życie i zastosowanie skutecznego antypirackiego ustawodawstwa na szczeblu europejskim.

W świetle tej ewolucji rynku i technologii należy znieść Dyrektywę nr 92/38/EWG i przyjąć nową.

Technologie wysoko rozwiniętych usług telewizyjnych rozwijają się szybko i konieczne staje się wspólne podejście do tej dziedziny; działania odrębne i liczne państw członkowskich mogłyby prowadzić do niepożądanego fragmentyzacji rynku produktów i usług oraz do niepotrzebnej powtarzalności podejmowanych wysiłków; w rezultacie zamierzone działania mogą być prowadzone o wiele skuteczniej na szczeblu wspólnotowym.

Kierownictwo Konferencji Grupy Siedmiu Najbardziej Uprzemysłowionych Państw Świata (G 7), która odbyła się w dniach 25 i 26 lutego 1995 r. w Brukseli na temat społeczeństwa informacji, podkreśliło we wnioskach zwłaszcza konieczność ram ustawowych gwarantujących otwarcie sieci i przestrzegania zasad konkurencji,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ

Artykuł 1

Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki dla ułatwienia przyspieszonego rozwoju wysoko rozwiniętych usług telewizyjnych, włącznie z usługami telewizji szerokoformatowej, usług telewizji o wysokiej rozdzielczości i usług telewizyjnych wykorzystujących całkowicie cyfrowe systemy przekazu.

Państwa członkowskie dołożą starań dla ułatwienia przekazu, po udostępnionych publicznie cyfrowych sieciach przesyłowych, usług telewizji szerokoformatowej, które są już w użytkowaniu, zwłaszcza stosownie do Dyrektywy nr 92/38/EWG i Decyzji nr 93/424/EWG, chroniąc w ten sposób interesy operatorów i telewidzów, którzy zainwestowali w produkcję lub odbiór tych usług.

Artykuł 2

Wszystkie usługi telewizji przekazane telewidzom za pośrednictwem kabla, satelity lub środków naziemnych powinny:

a) jeśli są szerokoformatowe o 625 liniach i nie są w całości cyfrowe, stosować system przekazu D2-MAC 16:9 lub system przekazu 16:9 całkowicie zgodny z systemem PAL lub SECAM.

Usługa telewizji szerokoformatowej składa się z programów wyprodukowanych i wydanych w celu prezentacji publicznej na ekranie szerokoformatowym.

Format 16:9 jest formatem odniesienia dla szerokoformatowej usługi telewizyjnej;

b) jeśli są wyskorozdzielcze i nie są w całości cyfrowe, stosować system przekazu HD-MAC;

c) jeśli są w całości cyfrowe, stosować system przekazu, który został znormalizowany przez uznaną europejską instytucję normalizacyjną. Z tego względu system przekazu zawiera następujące elementy: kształtowanie sygnałów programów (kodowanie źródła sygnałów dźwiękowych, kodowanie źródła sygnałów wizyjnych, zwielokrotnianie sygnałów) i przystosowanie do środków przekazu (kodowanie kanałowe, modulacja i, jeśli trzeba, rozproszenie energii).

Całkowicie cyfrowe sieci przekazu dostępne publicznie do dystrybucji usług telewizyjnych powinny być przystosowane do rozprowadzania usług szerokoformatowych.

Artykuł 3

Każdy odbiornik telewizyjny wyposażony w kompletny przetwornik o przekątnej widocznej części ekranu większej niż 42 cm, który został wprowadzony na rynek w celu sprzedaży lub najmu na terenie Wspólnoty, powinien być wyposażony w co najmniej jedno dostępne z zewnątrz gniazdo interface (znormalizowane przez uznaną europejską instytucję normalizacyjną), pozwalające na proste podłączenie wyposażenia peryferyjnego, a zwłaszcza dodatkowych dekoderek i odbiorników cyfrowych.

Artykuł 4

Do dostępu warunkowego telewidzów do usług telewizji cyfrowej we Wspólnocie, niezależnie od środków przekazu, mają zastosowanie następujące warunki:

a) wszystkie powszechnie dostępne urządzenia, wynajęte lub sprzedane lub też w inny sposób przekazane do dyspozycji na terenie Wspólnoty, które są w stanie zdekodować telewizyjne sygnały cyfrowe, powinny móc pozwolić:

- na zdekodowanie tych sygnałów zgodnie ze wspólnym europejskim algorytmem kodowania, podanym przez uznaną europejską instytucję normalizacyjną,

- na odtwarzanie znormalizowanych sygnałów, pod warunkiem, że w przypadku gdy rozpatrywane wyposażenie jest wynajęte, najemca dostosuje się do odpowiedniej umowy najmu;

b) systemy dostępu warunkowego używane na rynku Wspólnoty powinny posiadać właściwości techniczne niezbędne do niekosztownego zdalnego nadzoru na poziomie głowic kabla, która pozwoli na pełną kontrolę przez użytkowników telewizji kablowej, na poziomie lokalnym lub regionalnym, usług odwołujących się do tych systemów dostępu warunkowego;

c) państwa członkowskie podejmują wszelkie środki, aby operatorzy systemów dostępu warunkowego, niezależnie od środków przekazu, którzy produkują i sprzedają usługi dostępu do usług telewizji cyfrowej:

- proponowali wszystkim nadawcom, na warunkach bezstronnych, rozsądnych i niedyskryminujących, usługi techniczne, pozwalające na odbiór ich usług telewizji cyfrowej przez telewidzów uprawnionych za pośrednictwem dekoderek, zarządzanych przez operatorów usług, i dostosowali się do prawa wspólnotowego o konkurencji, w szczególności w przypadku pojawienia się pozycji dominującej,

- prowadzili księgowość finansową odrębną dla działalności obejmującej dostawę usług dostępu warunkowego.

Nadawcy ogłaszają cennik taryf dla widzów, który uwzględnia dostawę, lub jej brak, towarzyszącego sprzętu.

Usługa telewizji cyfrowej może wykorzystywać te przepisy tylko wtedy, kiedy proponowane usługi są zgodne z obowiązującym ustawodawstwem europejskim;

d) posiadacze praw własności przemysłowej, dotyczących systemów i produktów dostępu warunkowego, powinni przyznawać producentom sprzętu dla szerokiego ogółu licencje na warunkach bezstronności, słuszności i niedyskryminowania. Przyznawanie licencji, które uwzględnia czynniki techniczne i handlowe, nie może być uzależnione przez posiadaczy praw od warunków zabraniających, odradzających i zniechęcających do włączenia do tego samego produktu:

- albo wspólnego złącza interface, pozwalającego na podłączenie wielu systemów dostępu innych od tego właśnie,

- albo środków właściwych dla innego systemu dostępu, skoro korzystający z licencji przestrzega warunków racjonalnych i stosownych, gwarantujących temu, kogo to dotyczy, bezpieczeństwo transakcji z operatorami dostępu warunkowego.

Odbiorniki telewizyjne, które zawierają zintegrowany dekodery cyfrowy, powinny pozwolić na założenie co najmniej jednego gniazda standardowego pozwalającego na podłączenie do dekodera cyfrowego systemu dostępu warunkowego i innych elementów właściwych dla usług telewizji cyfrowej;

e) bez wpływu na wszelkie działania, jakie Komisja lub każde państwo członkowskie może podjąć w zastosowaniu do Traktatu, państwa członkowskie czuwają nad tym, aby każda strona będąca w nie rozstrzygniętym sporze na temat zastosowania postanowień wchodzących w zakres niniejszego artykułu, korzystała z łatwego, i w zasadzie mało kosztownego, dostępu do odpowiednich procedur rozstrzygnięcia sporów, dla regulowania tych sporów we właściwym czasie, w sposób bezstronny i jawny.

Ta procedura nie wyklucza powództwa jednej ze stron o odszkodowanie. Jeśli Komisja jest wezwana do wydania opinii na temat zastosowania Traktatu, powinna wypowiedzieć się w możliwie najkrótszym terminie.

Artykuł 5

Usługi telewizji o szerokim formacie 16 : 9, w rozumieniu artykułu 2, które są odbierane i retransmitowane przez systemy telewizji kablowej, powinny być retransmitowane do tych systemów co najmniej w formacie szerokim 16:9.

Artykuł 6

Przed dniem 1 lipca 1997 r., a potem co dwa lata, Komisja sprawdza warunki zastosowania niniejszej dyrektywy i rozwój rynku usług telewizji cyfrowej w Unii Europejskiej i przedstawia sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu. Sprawozdanie to dotyczy będzie rozwoju rynku i w szczególności tych jego części, które odnoszą się do ewolucji technologii i usług cyfrowych, a także rozwoju technicznego i handlowego rynku dostępu warunkowego do usług telewizji cyfrowej.

Jeśli trzeba, przedstawia ona Radzie wnioski, mające na celu przystosowanie niniejszej dyrektywy do tej ewolucji.

Artykuł 7

Dyrektywa nr 92/38/EWG zostaje zniesiona, a zniesienie to nabierze mocy dziewięć miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

Artykuł 8

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy prawne i administracyjne niezbędne w celu zastosowania się do niniejszej dyrektywy najpóźniej dziewięć miesięcy po dacie jej wejścia w życie. Informują o tym bezzwłocznie Komisję.

Przyjmując te przepisy państwa członkowskie powołują się na niniejszą dyrektywę lub też powołanie takie towarzyszy ich urzędowemu ogłoszeniu. Warunki tego powołania się są ustalane przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują do Komisji treść tych postanowień prawa wewnętrznego, jakie przyjmują w dziedzinie, której dotyczy niniejsza dyrektywa.

Artykuł 9

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie w dniu jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Artykuł 10

Niniejsza dyrektywa odnosi się do państw członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 24 października 1995.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
K. HAENSCH
Przewodniczący

W imieniu Rady
L. ATIENZA SERNA
Przewodniczący